

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

“Pişmanlık dayatması” cezaevlerinde sistematik bir hak ihlali haline gelmiş ve özellikle siyasi mahpuslara yönelik bir baskı aracına dönüştürülmüştür. Bu uygulama, hiçbir yasal dayanağı olmamasına rağmen, tahliye koşullarını keyfi biçimde erteleyen, mahpusun düşünce ve kimliği üzerinden ceza süresini fiilen uzatan bir pratiğe dönüşmüştür.

Bu durumun en güncel örneklerinden biri, Batmanlı siyasi tutuklu Şükrü Baytar'ın yaşadığı hak ihlalidir. İki kez tahliye edilmesine rağmen 2019 yılında “örgüt üyesi olmak” suçlamasıyla yeniden tutuklanan Baytar, Maraş Türkoğlu 2 No'lu L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulmaktadır. Cezası dolmasına rağmen, İdare ve Gözlem Kurulu tarafından “pişmanlık göstermediği” gerekçesiyle tahliyesi üçüncü kez üç ay süreyle ertelenmiştir.

Şükrü Baytar, cezaevi süreci boyunca herhangi bir disiplin cezası almamış, yalnızca “pişmanlık” beyanında bulunmayı reddettiği için özgürlüğüne kavuşamamıştır. Bu durum, Anayasa'nın 19'uncu maddesinde güvence altına alınan kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının, Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesinin ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 5'inci maddesinin açık ihlalidir.

Ayrıca, Baytar'ın ailesi ve yakınları, cezasını tamamlamasına rağmen tahliye edilmemesinin barış sürecine ve toplumsal uzlaşmaya dair umutları zedelediğini ifade etmektedir. “Pişmanlık” kavramının, kişisel kanaatleri değiştirmeye yönelik bir ideolojik baskı aracına dönüşmesi, hukuk devleti ilkesine ve ceza adaletinin temel prensiplerine aykırıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Şükrü Baytar'ın tahliyesi neden üç kez ertelenmiştir? Her bir erteleme kararında hangi somut gerekçeler belirtilmiştir?
- 2- İdare ve Gözlem Kurulları tarafından uygulanan “pişmanlık dayatması” hangi yasal veya yönetmelik düzenlemesine dayanmaktadır?
- 3- Şükrü Baytar'ın cezaevi süresince herhangi bir disiplin cezası alıp almadığına dair kayıtlar nelerdir?

- 4- Cezasını fiilen tamamlamış mahpusların yalnızca “pişmanlık göstermedikleri” gerekçesiyle tahliyelerinin ertelenmesi hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir?
- 5- Bu uygulamanın Anayasa, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile uyumu konusunda herhangi bir yargısal veya idari değerlendirme yapılmış mıdır?
- 6- Şükrü Baytar gibi, tahliyesi “pişmanlık göstermediği” gerekçesiyle ertelenen mahpus sayısı kaçtır? Bu uygulama hangi cezaevlerinde sürmektedir?
- 7- Bu uygulamadan etkilenen mahpusların serbest bırakılması ve bu keyfi uygulamanın kaldırılması yönünde bir yasal veya idari düzenleme planlanmakta mıdır?